

DE MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp besluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 4 april 2014 houdende de uitwisseling van informatie over een inname van het openbaar domein in het Vlaamse Gewest en van het decreet van 10 november 2017 inzake de maatregelen ter verlaging van de kosten voor de aanleg van elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid en tot wijziging van diverse decreten
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Op 1 januari 2022 trad het decreet van 17 december 2021 tot wijziging van het GIPOD-decreet van 4 april 2014 in werking. Dit decreet introduceerde een aantal nieuwe concepten zoals hinder, samen met bijkomende en verregaande registratieplichten en een procesvereenvoudiging m.b.t. het digitaal aanvragen van de nodige vergunningen.

Een volgende stap in de operationalisering van het voornoemde wijzigingsdecreet is een uitvoeringsbesluit dat het besluit van de Vlaamse Regering van 27 januari 2017 *houdende de uitvoering van het decreet van 4 april 2014 houdende de uitwisseling van informatie over een inname van het openbaar domein in het Vlaamse Gewest en van het decreet van 10 november 2017 inzake maatregelen ter verlaging van de kosten voor de aanleg van elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid en tot wijziging van diverse decreten* wijzigd.

De wijzigingen omvatten:

- vastleggen van de termijnen voor de registratie van de grondwerken;
- vastleggen van de termijnen voor de registratie van de werken;
- vastleggen van de termijnen voor de registratie van de evenementen;
- vastleggen van de termijnen voor de registratie van dringende grondwerken;
- opstellen van een lijst van uitzonderingen op de registratieplicht in GIPOD van grondwerken;
- vastleggen van de minimale informatie m.b.t. de aanvraag van een signalatievergunning voor grondwerken, werken en evenementen en het antwoord erop;
- vastleggen van de minimale informatie m.b.t. de aanvraag of melding van grondwerken en het antwoord erop die in GIPOD moet worden geregistreerd;
- vastleggen van de minimale informatie m.b.t. de aanvraag voor een jaarvergunning grondwerken en signalatie en het antwoord erop;
- vastleggen van de inwerkingtreding van de verplichtingen tot registratie van projecten.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op het beleidsveld Digitalisering (de uitbouw van een geografische-informatie-infrastructuur).

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het voorontwerp werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2022/100 van 25 maart 2022.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

GIPOD is ondertussen ingeburgerd in heel wat businessprocessen. Er dienen zich tal van mogelijkheden aan om de business-waarde van GIPOD zeer sterk te verhogen, zoals procesoptimalisaties en procesvereenvoudiging bij de nutssector en overheden, het doorgedreven hergebruik van informatie door diensten van algemeen belang, of het opzetten van innovatieve data gedreven dienstverlening, met een efficiëntiewinst en een daling van de administratieve lasten tot gevolg.

Het vermijden of beperken van hinder en de communicatie rond de geplande hinder wordt steeds belangrijker.

De ambitie van het GIPOD is om de authentieke gegevensbron voor geplande innames en geplande hinder op de openbare weg te zijn. Het centrale GIPOD-platform verzamelt hiertoe alle informatie over geplande innames en de daarmee gepaard gaande geplande hinder en stelt deze ter beschikking van verschillende doelgroepen. Projecten rond slimme mobiliteit sluiten hierop aan en kunnen de GIPOD-informatie combineren met bronnen van ongeplande of actuele hinder zoals files, ongevallen of andere live data zoals data gebaseerd op gps- of gsm-signalen of van de verkeerslussen, camerabeelden, allerlei andere sensoren, twitterberichten enz.

Het hergebruik van GIPOD-data in communicatie met burgers of ondernemingen wint bovendien aan belang. Een goede datakwaliteit is daarvoor absoluut noodzakelijk: overheden, burgers en bedrijven verwachten van data, zeker van overheidsdata, dat ze correct en actueel zijn. Correcte informatie over geplande hinder, omleidingen, werken, evenementen en andere innames wordt meer en meer beschouwd als een evidentie.

Door een gestructureerde innovatie van GIPOD kunnen de inspanningen die reeds geleverd werden door de partners nog meer gevaloriseerd worden door diezelfde partners.

Om deze toegevoegde waarde te kunnen realiseren trad op 1 januari 2022 het decreet van 17 december 2021 tot wijziging van het GIPOD-decreet van 4 april 2014 in werking. Dit wijzigingsdecreet introduceerde een aantal nieuwe concepten zoals hinder, samen met bijkomende en verregaandere registratieplichten en een procesvereenvoudiging m.b.t. het digitaal aanvragen

van de nodige vergunningen. Het potentieel aan maatschappelijke meerwaarde voor Vlaamse burgers, ondernemingen en overheden is hierdoor heel wat groter geworden.

Een volgende belangrijke stap in de operationalisering van het wijzigingsdecreet betreft de opmaak van een uitvoeringsbesluit aan de hand waarvan de Vlaamse Regering de termijnen vastlegt voor de registratie van grondwerken, werken, evenementen en hinder. Eveneens dient de werkwijze voor de vraag voor grondwerken en het indienen van een aanvraag tot signalatievergunning te worden vastgelegd. Dit uitvoeringsbesluit stelt verder ook de ingangsdatum (1 juni 2023) voor de artikelen van het wijzigingsdecreet m.b.t. de projectaanvragen vast.

Een bijzonder aandachtspunt voor de interpretatie en toepassing van de GIPOD-regelgeving, is de verhouding tussen de bevoegdheid van de lokale besturen en de andere domeinbeheerders. Ieder stelt immers binnen hun bevoegdheid de procedures, regels en termijnen vast voor de nodige vergunningen en toelatingen voor grond(werken), evenementen. Het voorliggende besluit doet hieraan geen afbreuk.

Voor wat betreft de gemeentewegen bevat de code voor infrastructuur en nutswerken langs gemeentewegen een harmonisering voor de lokale procedures en regelgeving. Deze code bevat een afsprakenkader tussen de gemeenten en de netwerkbeheerders voor een betere coördinatie en kwaliteit van infrastructuurwerken, van planning tot uitvoering en oplevering. En dit met meer aandacht voor alle weggebruikers.

Voor wat betreft het gebruik van het openbaar domein van het Vlaamse Gewest van de wegen, de waterwegen, de zeewering en de dijken gelden ter zake de bepalingen van het decreet van 18 december 1992 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1993 en het besluit van de Vlaamse Regering van 29 maart 2002 betreffende het toekennen van vergunningen, het vaststellen en innen van retributies voor het privaat gebruik van het openbaar domein van de wegen, de waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken (Retributiebesluit). Dit besluit laat onder meer toe om afwijkende termijnen af te spreken in een protocol. Een aantal netwerkbeheerders hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt en hebben het Protocol voor infrastructuur- en nutswerken op het domein van het Vlaamse Gewest ondertekend waardoor er onder meer soepelere procedures gelden voor kleinere werken, mits het aanvragen van een jaarvergunning.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel wijzigt artikel 1 tot en met 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 januari 2017 houdende de uitvoering van het decreet van 4 april 2014 houdende de uitwisseling van informatie over een inname van het openbaar domein in het Vlaamse Gewest en van het decreet van 10 november 2017 inzake maatregelen ter verlaging van de kosten voor de aanleg van elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid en tot wijziging van diverse decreten als volgt:

Art 1

Artikel 1 bevat twee definities.

Het agentschap waarvan sprake in het voorliggende besluit is het agentschap Digitaal Vlaanderen, vermeld in artikel 3, 1° van het GIPOD-decreet van 4 april 2014.

Een grondwerk waarvan sprake in het voorliggende besluit is "een geplande inname waarbij de openbare weg wordt opengebrouwen" vermeld in artikel 3, 5°/2 van het voormelde decreet.

Art 2

Artikel 2 geeft verdere uitvoering aan artikel 6 en maakt het mogelijk om de betaling van de bijdrage afdwingbaar te maken.

Art 3

Via het wijzigingsdecreet van 17 december 2021 wordt de verplichting tot registratie uitgebreid tot alle grondwerken en dringende grondwerken.

In dit artikel legt de Vlaamse Regering een limitatieve lijst van uitzonderingen op de registratieplicht in GIPOD vast. Het uitvoeringsbesluit doet geen uitspraak over het bepalen van de voorwaarden voor het uitvoeren van grondwerken zonder aanvraag of melding, dit behoort tot de lokale autonomie of tot de autonomie van de gewestelijke domeinbeheerder of wordt geregeld in andere wetgeving. Ook het bepalen van de voorwaarden om grondwerken uit te voeren zonder het aanvragen van een signalisatievergunning behoort tot de lokale autonomie.

De grondwerken die uitgezonderd worden van de registratieplicht in GIPOD betreffen de onderzoeken ter voorbereiding van een nog uit te voeren project. Deze grondwerken zullen voor een deel binnen de projectcontouren vallen, maar kunnen ook dienen om deze net te onderzoeken. Daarbij worden dan bijvoorbeeld enkele boringen uitgevoerd om geotechnisch en milieutechnisch onderzoek uit te voeren. Ook het graven van een verkennings sleuf ter voorbereiding van een project kan onder deze uitzondering vallen. De verplichting invoeren om al deze grondwerken te registreren, zou op dit ogenblik resulteren in veel bijkomende registraties zonder direct bewezen meerwaarde.

Ook het plaatsen van straatmeubilair zoals vaste verkeersborden, verlichtingspalen, enz. vallen onder deze uitzondering van verplichting tot registratie in GIPOD.

Er zal geëvalueerd worden of het op termijn ook nuttig en nodig is om i.f.v. het doel van GIPOD ook deze grondwerken te registreren.

Artikel 2

Dit artikel voegt tussen artikel 3 en 4 van het voornoemde besluit van de Vlaamse Regering van 27 januari 2017 acht nieuwe artikelen in.

Art 3/1

Afhankelijk van de categorie waartoe de grondwerken behoren, bepaalt dit artikel binnen welke termijn ze in GIPOD geregistreerd moeten worden. De geregistreeerde informatie moet onder andere dienen om de verschillende actoren op het openbaar domein op tijd in kennis te stellen van de geplande innames zodat ze de nodige maatregelen kunnen nemen en onderling kunnen afstemmen. Afhankelijk van de categorie en de hiermee gepaard gaande hinder zijn deze termijnen verschillend.

Het uitvoeringsbesluit bepaalt dat grondwerken van categorie 1 die geen aanleiding geven tot een verplaatsingswerk twee maanden voor de start in GIPOD geregistreerd moeten zijn. Voor grondwerken van categorie 1 die aanleiding geven tot verplaatsingswerken wordt de termijn vastgelegd op uiterlijk zes maanden voor de start. Dit omdat de hinder mogelijk veel groter is en de afstemming tussen de verschillende actoren meer tijd in beslag neemt.

Grondwerken van categorie 2 moeten uiterlijk vier weken voor de start van de grondwerken worden geregistreerd. Omdat sommige nutsmaatschappijen gebonden zijn aan een maximum levertermijn voor individuele klant aansluiting, werd in dit geval een afwijking voorzien van de geldende termijn van vier weken. Specifiek gaat het om individuele klantaansluitingen waarvan de wet van 13 juni 2005 betreffende elektronische communicatie stelt dat 95 % van de aansluitingen

binnen de 5 werkdagen gerealiseerd moet zijn. Voor elektriciteit en aardgas wordt door een combinatie van artikel 4.1.14 en 4.1.15 van het Energiedecreet, dat bepaalt dat huishoudelijke afnemers aangesloten moeten worden volgens de regels van de technische reglementen VREG, en artikel 2.2.39 voor elektriciteit en 2.2.29 voor gas van die technische reglementen van de VREG die bepalen dat een klant aansluiting binnen de 15 werkdagen na betaling kan eisen. Vaak vallen deze werken echter te categoriseren als een grondwerk van categorie 3 waarvoor een registratietermijn van 1 werkdag voor de start van de werken geldt.

Voor een grondwerk van categorie 3 werd bepaald dat deze uiterlijk de werkdag voor de start van de werken in GIPOD geregistreerd moet zijn.

Ter verduidelijking definieert dit artikel de verschillende categorieën van grondwerk.

Voor de algemene definitie van grondwerk en de definitie van grondwerk van categorie 1 wordt verwezen naar het decreet van 4 april 2014 houdende de uitwisseling van informatie over een inname van het openbaar domein in het Vlaamse Gewest en van het decreet van 10 november 2017 inzake de maatregelen ter verlaging van de kosten voor de aanleg van elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid en tot wijziging van diverse decreten (hierna GIPOD-decreet van 4 april 20214).

Met grondwerk van categorie 2 wordt bedoeld:

- een werk dat geen categorie 1 is en waarbij een oppervlak (al dan niet een sleuf) van meer dan 3m² of een lengte van meer dan 10 lopende meter wordt opengebroken of;
- een boring van meer dan 10 lopende meter en minder dan of gelijk aan 50 lopende meter wordt uitgevoerd.

Hieronder vallen bijvoorbeeld ook overkoppelingen i.k.v. sleufwerken van categorie 2.

Hieronder vallen bijvoorbeeld ook uitbreidingswerken of verzwaringen als gevolg van nieuwe klantaanvragen die geen categorie 1 zijn en waarbij een oppervlak (al dan niet een sleuf) met een oppervlakte van meer dan 3m² of een lengte van meer dan 10 lopende meter wordt opengebroken of waarbij een boring van meer dan 10 lopende meter en minder dan of gelijk aan 50 lopende meter wordt uitgevoerd.

Voor elk werk dat een combinatie is van een boring en een opengebroken oppervlak (al dan niet een sleuf), is de categorie van dit gecombineerde werk gelijk aan de categorie van het type werk (boring of opbraak) met de hoogste categorie.

Onder grondwerk van categorie 3 wordt bedoeld:

- een werk waarbij een oppervlak (al dan niet een sleuf) van minder dan of gelijk aan 3m² en een lengte van minder dan of gelijk aan 10 lopende meter wordt opengebroken of
- een boring van minder dan of gelijk aan 10 lopende meter wordt uitgevoerd.

Hieronder valt bijvoorbeeld ook een werk noodzakelijk voor de aansluiting voor één individuele klant als deze niet tot categorie 2 of categorie 1 behoort.

Als het werk een combinatie is van een boring en een opengebroken oppervlak (al dan niet een sleuf), dan is de categorie van dit gecombineerde werk gelijk aan de categorie van het type werk (boring of opbraak) met de hoogste categorie.

Dit besluit doet geen uitspraak over de procedures en termijnen voor het afleveren van de nodige vergunningen. Deze worden bepaald door de domeinbeheerder.

Voor de gemeentewegen wordt het harmoniseren van deze procedures opgenomen in de Code voor infrastructuur- en nutswerken langs gemeentewegen. Voor het gebruik van het domein van het Vlaamse Gewest wordt dit geregeld in het decreet van 18 december 1992, het Retributiebesluit van 29 maart 2002 en het Protocol voor infrastructuur- en nutswerken op het domein van het Vlaamse Gewest

Het voorliggende besluit voorziet dat er van deze termijnen van registratie in GIPOD kan afgeweken worden indien alle nodige vergunningen verkregen zijn en sneller starten op basis van deze vergunningen toegelaten is. In het proces van het verlenen van de vergunning worden de nodige adviezen van bijvoorbeeld van openbare vervoersmaatschappijen opgevraagd. Een voorbeeld is een categorie 2 grondwerk waarvoor de domeinbeheerder in zijn vergunning toestaat dat de grondwerken binnen een termijn van 2 weken starten. In dit geval kan het feit dat de grondwerken in principe 4 weken op voorhand in GIPOD geregistreerd moeten zijn, geen aanleiding geven tot een administratieve boete voor het niet respecteren van de registratietermijnen in GIPOD.

Art 3/2

Dit artikel legt vast welke informatie er minimaal in GIPOD geregistreerd moet worden m.b.t. een aanvraag of melding van grondwerken. Indien de domeinbeheerder een jaarvergunning verleent, legt dit artikel vast welke informatie minimaal in GIPOD geregistreerd moet worden.

Indien het een melding betreft van grondwerken die uitgevoerd zullen worden onder jaarvergunning wordt dit grondwerk geregistreerd volgens de bepalingen voor het registreren van een grondwerk in het GIPOD-decreet.

Het voorliggende besluit legt vast welke gegevens over het antwoord op de aanvraag, melding of jaarvergunning grondwerken, minimaal in GIPOD moeten worden geregistreerd.

Tot slot legt het uitvoeringsbesluit vast dat de vereiste gegevens binnen een termijn van maximaal 2 werkdagen vanuit het e-loket naar GIPOD dienen te worden doorgestuurd.

Art 3/3

Dit artikel legt vast welke informatie m.b.t. de aanvraag tot signalatievergunning en m.b.t. het antwoord op deze aanvraag er in GIPOD geregistreerd moet worden. De gegevens moeten binnen een termijn van 2 werkdagen vanuit het e-loket naar GIPOD worden doorgestuurd. Deze aanvraag kan ook ingediend worden door een persoon die de initiatiefnemer aanstelt zoals een aannemer die grondwerken in opdracht uitvoert.

Indien de lokale overheid met een jaarvergunning signalatie werkt, moet minimaal de initiatiefnemer aan dewelke de jaarvergunning toegekend is en de betrokken gemeente in GIPOD worden geregistreerd.

Art 3/4

Dit artikel bepaalt dat een werk dat voldoet aan de voorwaarden van de verplichte registratie in GIPOD, vier weken voor de geplande start in GIPOD geregistreerd moet worden.

Het voorliggende besluit voorziet dat er van deze termijnen van registratie in GIPOD kan afgeweken worden indien alle nodige vergunningen verkregen zijn en sneller starten op basis van deze vergunningen toegelaten is. In het proces van het verlenen van de vergunning worden de nodige adviezen van bijvoorbeeld van openbare vervoersmaatschappijen opgevraagd.

Art 3/5

Dit artikel legt vast welke informatie m.b.t. de aanvraag tot signalatievergunning en m.b.t. het antwoord op deze aanvraag er in GIPOD geregistreerd moet worden. De gegevens moeten binnen een termijn van 2 werkdagen vanuit het e-loket naar GIPOD worden doorgestuurd. Deze aanvraag kan ook door een aannemer worden gedaan die de werken in opdracht uitvoert.

Het voorliggende besluit voorziet dat er van deze termijnen van registratie in GIPOD kan afgeweken worden indien alle nodige vergunningen verkregen zijn en sneller starten op basis van deze vergunningen toegelaten is. In het proces van het verlenen van de vergunning worden de nodige adviezen van bijvoorbeeld van openbare vervoersmaatschappijen opgevraagd.

Art 3/6

Dit artikel legt vast dat een evenement, dat voldoet aan de voorwaarden van de verplichte registratie in GIPOD, vier weken voor de geplande start in GIPOD dient te worden geregistreerd.

Het voorliggende besluit voorziet dat er van deze termijnen van registratie in GIPOD kan afgeweken worden indien alle nodige vergunningen verkregen zijn en sneller starten op basis van deze vergunningen toegelaten is. In het proces van het verlenen van de vergunning worden de nodige adviezen van bijvoorbeeld van openbare vervoersmaatschappijen opgevraagd.

Art 3/7

De registratie van een dringend grondwerk, kadert binnen het doel van GIPOD om een overzicht te hebben van alle grondwerken op het openbaar domein. Een dringend grondwerk kan echter niet op voorhand gepland worden omdat het hier een interventie betreft die dadelijk moet worden uitgevoerd. Een dringend grondwerk dient aldus uiterlijk de werkdag na de start in GIPOD geregistreerd te worden.

Art 3/8

Het vernieuwde GIPOD maakt een onderscheid tussen sleufsynergie aanvragen en projectaanvragen. Deze laatste moeten nog verder onderzocht en ontwikkeld worden. Het uitvoeringsbesluit legt daarom het verplicht registreren van projectaanvragen vanaf 1 juni 2023 op zodat er voldoende tijd is om de processen hierop af te stemmen.

Artikel 3

In het GIPOD-decreet van 4 april 2014 wordt, sinds het wijzigingsdecreet van 17 december 2021, de term “werkopdracht” niet meer gehanteerd. Een vervanging drong zich dan ook.

Artikel 4

Het voorliggende besluit voegt een definitie toe voor agentschap in artikel 1, om deze reden kan de aanduiding van Digitaal Vlaanderen en haar wettelijke opdracht in het besluit worden opgeheven.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen bijkomende weerslag op de begroting.

De financiering van de vernieuwing en het beheer en evolutief onderhoud wordt voor de helft opgenomen binnen de bestaande middelen. Het GIPOD-decreet van 4 april 2014 voorziet in een financiering door de netbeheerders voor de andere helft. Hieruit volgt dat het voorliggende voorontwerp van besluit geen bijkomende uitgaven ten laste van de begroting teweegbrengt.

De Inspectie van Financiën verleende op 1 juni 2022 een gunstig advies. Het begrotingsakkoord is niet vereist.

B. ESR-TOETS

Dit onderdeel is niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en het personeelsbudget zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemene beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- a) personeel: het ontwerp besluit heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet.
- b) werkingsuitgaven: het ontwerp besluit heeft geen weerslag op de lopende uitgaven.
- c) investeringen en schuld: het ontwerp besluit heeft geen investeringen als gevolg.
- d) ontvangsten: het ontwerp besluit resulteert niet in bijkomende ontvangsten.

Conclusie: het voorliggende ontwerp besluit heeft geen bijkomende weerslag op het personeel, de werkingsuitgaven, investeringen, schuld en ontvangsten van de lokale besturen en kan bijgevolg opgevangen worden door het reeds in dienst zijnde personeel of binnen de reguliere middelen van de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Na principiële goedkeuring wordt het advies van de Raad van State ingewonnen.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 4 april 2014 houdende de uitwisseling van informatie over een inname van het openbaar domein in het Vlaamse Gewest en van het decreet van 10 november 2017 inzake de maatregelen ter verlaging van de kosten voor de aanleg van elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid en tot wijziging van diverse decreten;

2° de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur,
Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON